

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

МАКРОЕКОНОМІКА

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 075 Маркетинг

освітньо-професійної програми *Маркетинг*

Силабус освітнього компонента «МАКРОЕКОНОМІКА» підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, за освітньою програмою Маркетинг

Розробник: СУР'ЯК А.В., доцент, доцент кафедри економіки і торгівлі к.е.н.

Гарант освітньо-професійної
програми

Алла ЛЯЛЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі

протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

© Сур'як А.В., 2024 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління і адміністрування 075 Маркетинг Маркетинг Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 30 год.
		Практичні 24 год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в Moodle		В процесі розробки та впровадження

II. Інформація про викладача

Сур'як Алла Володимирівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри економіки і торгівлі

Контактна інформація викладача:

Телефон 066775 91 78

Електронна пошта: surjak.alla@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Макроекономіка» належить до переліку нормативних освітніх компонентів за першим освітнім рівнем (бакалаврським), спрямований на вивчення особливостей функціонування економіки країни в цілому, формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і навичок із теорії розвитку макроекономічних явищ і процесів, інструментарію реалізації макроекономічної політики, що допоможуть приймати обґрунтовані управлінські рішення під час професійної діяльності.

2. Пререквізити. Вивчення освітнього компонента «Макроекономіка», формує базові знання економічних категорій, економічних законів для розуміння економічних процесів та явищ.

Постреквізити. З урахуванням матеріалу освітнього компонента «Макроекономіка» вивчаються освітні компоненти: «Мікроекономіка», «Фінанси», «Економіка підприємства».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента «Макроекономіка» є набуття здобувачами освіти теоретичних знань та практичних вмінь виявлення, аналізу причин, особливостей розвитку, способів подолання, пом'якшення негативних наслідків макроекономічних явищ і процесів, вивчення теоретичного інструментарію ринкового й державного регулювання національної економіки.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є засвоєння теоретичних основ макроекономічних явищ і процесів, макроекономічної політики, забезпечення макроекономічної рівноваги та практичного застосування отриманих знань.

3. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК3 .Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища і процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Взаємодія сукупного попиту та пропозиції. Ринкова рівновага						
Тема 1. Макроекономіка як наука.	8	2	2	4		О, БО(1), Т , РМГ(1) / 2
Тема 2. Макроекономічна модель кругообігу ресурсів, продуктів і доходів.	7	2	1	4		О(1), БО, Т(1), РМГ / 2
Тема 3. Система національних рахунків та макроекономічне рахівництво..	6	1	1	4		О(1), БО, Т(1), РЗ / 2
Тема 4. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	10	2	2	6		О(1), БО, Т(1), РЗ(1) РМГ / 3
Тема 5. Циклічність як форма економічного розвитку.	9	1	1	6	1	О(1), СЗ (1), Т., РЗ / 2
Тема 6. Зайнятість та безробіття в національній економіці.	10	2	1	6	1	О(1), БО, Т(1), РЗ(1) / 3
Тема 7. Ринок товарів та послуг	11	2	2	6	1	О(1), БО(1), Т(1) , РЗ / 3
Тема 8. Ринок грошей	11	2	2	6	1	О(1) , БО(1), Т(1) , РЗ РМГ / 3
Разом за модулем 1	72	14	12	42	4	20
Змістовий модуль 2. Макроекономічні процеси						
Тема 9. Інфляція та її механізм.	10	2	1	6	1	О(1), БО, Т(1), РЗ(1) / 3
Тема 10. Приватне споживання	8	2	1	4	1	О(1), БО, Т(1), РЗ РМГ / 2
Тема 11. Приватні інвестиції	8	2	1	4	1	О(1), БО, Т(1), РМГ / 2
Тема 12. Моделі економічної рівноваги	12	4	1	6	1	О(1), БО, СЗ(1), РМГ / 2
Тема 13. Фіскальна політика в макроекономічному регулюванні	10	2	2	6		О(1) , БО(1), Т(1) , РЗ РМГ/ 3
Тема 14. Монетарна політика в макроекономічному регулюванні	13	4	2	6	1	О(1), БО, Т(1), РЗ(1) /3

Тема 15. Держава у функціонуванні відкритої економіки	11	2	2	6	1	O(1), БО, СЗ(1), РЗ / 2
Тема 16. Економічне зростання	10	2	2	6		O(1), БО(1), Т(1) РМГ / 3,
Разом за модулем 2	78	16	12	44	6	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Екзамен						60
Всього годин / Балів	150	30	24	86	10	100

Форми контролю: блиц-опитування (БО), опитування (О), тести (Т), розв'язування задач (РЗ), робота в малих групах (РМГ). ситуаційні завдання (СЗ)

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Макроекономіка» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань, до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента. Написати, де здобувачі освіти можуть ознайомитися зі завданнями для самостійного опрацювання

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено за пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали за умови, що тематика публікацій відповідає змісту тем освітнього компонента; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах

студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

Освоєння освітнього компонента «Макроекономіка» спрятиме отриманню таких Soft skills як самоорганізація (самодисципліна, самоконтроль) та критичне мислення (логічне мислення, вміння спостерігати і виявляти суть, вміння комплексно підходити до вирішення проблем).

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або іспиту (60 балів)).

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань: два теоретичні питання (по 20 балів за правильну відповідь) та за 1 практичне завдання у вигляді ситуації (задачі, кейсу), яке оцінюється в 20 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Об'єктивна необхідність дослідження макроекономіки та її функції.
2. Предмет та об'єкт макроекономіки.
3. Методологія макроекономічної науки.
4. Становлення та розвиток макроекономіки.
5. Поняття потоку й запасу. Двосекторна модель кругообігу доходів і продуктів.
6. Модель кругообігу закритої економіки за участю держави.
7. Модель кругообігу відкритої економіки. Поняття «витоків» та «ін'єкцій».
8. Економічний зміст та принципи побудови системи національних рахунків.
9. Валовий внутрішній продукт та методи його обчислення.
10. Макроекономічні показники та способи їх вимірювання.
11. Реальні та номінальні величини. Цінові індекси.
12. Сутність, причини виникнення та види економічних циклів.
13. Теорії циклічного розвитку.
14. Фази економічного циклу.
15. Антициклічна політика держави.
16. Причини інфляційних процесів.
17. Види інфляції.
18. Теорії інфляції.
19. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
20. Наслідки інфляції та способи її подолання.
21. Антиінфляційна політика.
22. Безробіття як порушення макроекономічної рівноваги.
23. Концепції зайнятості та їх еволюція.
24. Втрати від безробіття. Закон Оукена.

25. Ринок праці.
26. Сукупний попит та його чинники.
27. Сукупна пропозиція: кейнсіанський і класичний підходи.
28. Модель AD – AS як базова модель економічної рівноваги.
29. Сутність грошей та грошові агрегати.
30. Структура попиту на гроші: класичний та кейнсіанський підходи. Чинники попиту на гроші.
31. Грошово-кредитна система: суть, структура, типи.
32. Чинники, які визначають пропозицію грошей.
33. Створення грошей банківською системою.
34. Рівновага на ринку грошей.
35. Споживання та чинники, які його визначають. «Загадка споживання».
36. Заощадження як функція доходу. Парадокс ощадливості.
37. Теорії споживання.
38. Інвестиції як фактор сукупного попиту. Чинники інвестицій.
39. Модель мультиплікатора-акселератора.
40. Сукупні витрати і рівноважний ВВП.
41. Мультиплікатор сукупних витрат.
42. Вплив державного сектору на ВВП.
43. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП.
44. Модель «витрати-випуск».
45. Модель «ін'єкції-витоки».
46. Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рецесійний та інфляційний розриви.
47. Роль держави в змішаній економіці. Відмови ринку й держави.
48. Суспільні блага та їх види.
49. Основні теорії макроекономічного регулювання.
50. Зміст, цілі та інструменти економічної політики.
51. Ефективність економічної політики. Закон А. Вагнера. Ефективність В. Парето.
52. Бюджет та бюджетний дефіцит.
53. Державний борг та способи його обслуговування.
54. Податкова політика. Крива Лаффера.
55. Суть і види фіскальної політики. Автоматичні стабілізатори.
56. Інструменти впливу Центрального банку на пропозицію грошей.
57. Види монетарної політики та їх недоліки.
58. Передавальний механізм та ефективність монетарної політики.
59. Доходи населення та їх вимір.
60. Розподіл доходів у суспільстві. Крива Лоренца.
61. Добробут населення та його вимір.
62. Соціальна політика держави.
63. Теорія міжнародної торгівлі.
64. Інструменти міжнародної торгівлі.
65. Платіжний баланс.
66. Валютний курс: суть та види.
67. Фактори, що його визначають валютний курс.
68. Валютна політика.
69. Міжнародні системи валютних курсів.
70. Економічне зростання та його види.
71. Фактори, що визначають економічне зростання.
72. Модель загальної макроекономічної рівноваги Хікса-Хансена.
73. Модель економічного зростання Домара – Харода.
74. Модель економічного зростання Р. Солоу.
75. Модель загальної макроекономічної рівноваги Манделла-Флемінга.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П.Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. Львів: Апріорі, 2020. 648с.
2. Панчишин, С.М. Макроекономіка. Навчальний посібник. Львів: Апріорі. 2022. 524с.
3. Базилінська О. Я. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 448 с.
4. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка. Практикум: навч. посібн. Київ. Центр учбової літератури, 2019. 400 с.

5. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с.
6. Козакова О.М., Забарна Е.М. Макроекономіка : підручник. Херсон : Гельвентика. 2019. 428 с.
7. Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. Макроекономіка: Київ.: Центр учбової літератури, 2019. 216 с.

Додаткова література:

1. Макконнелл К., Брю С. Макроекономіка: Пер. з англ. Львів: Просвіта, 1997. 672 с.
2. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі :проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. .К.: КНЕУ, 2017. 200 с. Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
3. Манків Н.Г. Макроекономіка / Пер. з англ. К.: Основи, 2000. 588 с
4. Семюелсон П., Нордгауз В. Макроекономіка: Пер. з англ. К.: Основи, 1995. 544 с. .
5. Сур'як А. В. Інноваційне споживання як сучасна економічна поведінка споживача. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк. Вежа-Друк. 2020. №1(21). С.137- 145
- 6.. Yelisiieva L., Pavlova O., Kolosok A., Suriak A., Strilchuk R., Safarova A., Kozak S. Electric vehicle in the national economy (on the materials of presrelizes). AD ALTA. 2021. Volume 11. Issue 1. Special Issue XVIII. pp. 149-154.
- 7 .Ostapenko, Tetiana, Pavlov, Kostiantyn, Pavlova, Olena, Bortnik, Svitlana, Suriak, Alla and Matiichuk, Liubomyr. "Formation of the Baby Economy as a Prerequisite for the Development of the Human Economy and Adaptation of the National Economy of Ukraine to the Principles of Sustainable Development" ECONOMICS, vol.0, no.0, 2024, pp.-. <https://doi.org/10.2478/eoik-2024-0017>;
8. Павлова, О., Павлов, К., Новосад, О., & Сур'як, А. (2024). Модернізація структури галузевих енергетичних ринків за умов внутрішніх та зовнішніх викликів. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 326(1), 464-469. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-74>
9. Olena Pavlova, Kostiantyn Pavlov, Oksana Novosad, Inna Irtysheva, Nataliia Gelich, Nazariy Popadynets, Alla Suriak, Iryna Hryhoruk, Oksana Makara, Olha Zhuk, Yevheniya Boiko and Iryna Kramarenko Strategic Priorities for Socio-economic Development of Ukraine in Comparison with the Republic of Poland // Karwowski W., Ahram T., Etinger D., Tankovic N., Tailar R. (eds) Human Systems Engineering and Desing III. IHSED 2020. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol. 1269. Springer, pp. 308–314. https://doi.org/10.1007/978-3-030-58282-1_49.
10. Шостак Л.В., Сур'як А.В. Адаптація зарубіжного досвіду трансформації ринку праці в умовах воєнного стану та макроекономічної нестабільності. Економіка та суспільство. 2024. No 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4791>
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-145>
11. Шостак Л.В., Сур'як А.В. Стан та тенденції розвитку вітчизняного ринку праці в умовах воєнних дій Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Випуск 52 Видавничий дім «Гельветика», 2024. С.51-56.
12. Abel A. B., Bernanke B. S., Croushore D. Macroeconomics. New York: Prentice Hall, 2013. 639 p.
13. Acemoglu D., Laibson D., List J. Macroeconomics. Boston: Pearson Education Limited, 2015. 432 p.
14. Arnold R. A. Macroeconomics. London: Cengage Learning, 2019. 611 p.
15. Breitenlechner M., Geiger M., Scharler J. Monetary policy announcements, consumers' inflation expectations, and readiness to spend. Macroeconomic Dynamics. 27 February 2023, pp. 1-22. URL: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/734F01DA782F86DCB8AE346161C49900/S1365100523000020a.pdf/monetary-policy-announcements-consumers-inflation-expectations-and-readiness-to-spend.pdf>
16. Dodge E. AP Macroeconomics. New York, Chicago, San Francisco, London: Mc Graw Hill, 2024. 425 p.

17. Sloman J., Garratt D. Essentials of Economics. London: Pearson, 2022. 554 p.

18. Occhino F. The macroeconomic effects of the tax cuts and jobs act. *Macroeconomic Dynamics*. Volume 27, Issue 6, September 2023, pp. 1495-1527. URL: pp. 1495-1527. URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/macroeconomic-dynamics/article/abs/macroeconomic-effects-of-the-tax-cuts-and-jobs-act/AEB95ED5742BD4F304038CAA75E59AEC>